

provincie **HOLLAND**
ZUID

GS brief aan Provinciale Staten

Contact:
Ch.T. Westra
070 - 441 8480
ct.westra@pzh.nl

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Aan Provinciale Staten

Datum
29 mei 2017

Ons kenmerk
PZH-2017-600949188

Bijlagen
9

Onderwerp
Zienswijze vrijwillige herindeling gemeenten
Giessenlanden en Molenwaard

Geachte Statenleden,

Bij brief van 22 mei 2017 hebben de colleges van Burgemeester en Westhouders van de gemeenten Giessenlanden en Molenwaard ons bericht dat de raden van deze gemeenten op 16 mei 2017 hebben besloten tot het vaststellen van het herindelingsadvies, als bedoeld in artikel 5 van de Wet algemene regels herindeling. Dit herindelingsadvies is gericht op een bestuurlijke samenvoeging per 1 januari 2019.

Het vaststellen van de zienswijze is conform artikel 5, lid 3 van de Wet arhi een bevoegdheid van Gedeputeerde Staten.

Zoals wij in onze brief van december 2014 hebben aangegeven, komt het voornemen tot een herindeling van Giessenlanden en Molenwaard voort uit de ontwikkelingen in de regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden, onder andere gevoed door het rapport van de commissie Schutte (2013).

Wij hebben in onze zienswijze geconstateerd dat de raden van Giessenlanden en Molenwaard een afgewogen beslissing hebben genomen. Het herindelingsadvies wordt derhalve met een positieve zienswijze aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aangeboden.

Criteria uit het beleidskader gemeentelijke herindelingen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Het herindelingsadvies, in relatie tot de ingediende zienswijzen, is getoetst aan de criteria uit het beleidskader gemeentelijke herindelingen.

A. Draagvlak

Ter verkrijging van draagvlak zijn een meerwaarde onderzoek, een herindelingscan en een digitale raadpleging gehouden. Tevens zijn acht bewonersavonden en een bijeenkomst voor

ondernemers georganiseerd. Er blijkt – samenvattend – voldoende draagvlak aanwezig te zijn. Alleen de toekomst van de kernen Arkel en Schelluinen is een punt van aandacht.

Een deel van de inwoners van Arkel heeft een voorkeur voor afsplitsing van Arkel waarbij het dorp wordt ondergebracht bij de gemeente Gorinchem. Een ander deel van de inwoners wil dat Arkel deel uitmaakt van een ongesplitste samenvoeging van de gemeenten Giessenlanden en Molenwaard. Ditzelfde speelt, zij het in mindere mate, ook in het dorp Schelluinen. Van de 82 ingediende zienswijzen uit Arkel zijn 41 (waarvan één met handtekeningen die tijdens een informele enquête begin 2017 zijn opgehaald) ontvangen die een voorkeur uitspreken voor onderbrenging van Arkel bij Gorinchem. Van de zes ingediende zienswijzen uit Schelluinen zijn vijf gericht op een voorkeur voor afsplitsing van Schelluinen en onderbrenging bij Gorinchem.

Kort samengevat is door de inwoners die meer voor aansluiting bij Gorinchem voelen met name gewezen op de binding van de dorpen Arkel en Schelluinen met Gorinchem, zowel qua gebruik van voorzieningen (zowel sociaal als economisch) als afstand, mentaliteit en politieke kleur van de inwoners. Tevens is aangegeven dat er onvoldoende geluisterd is naar de inwoners. De inwoners die voorstander zijn van een ongedeelde samenvoeging benadrukken dat het behoud van voorzieningen, de gezonde financiële positie, de bestuurlijke invloed maar ook het landelijk karakter, de verbondenheid met de andere dorpen en de politieke kleur het beste gewaarborgd zijn in de nieuwe gemeente. Alle argumenten pro en contra zijn meegenomen in de brede afweging die Giessenlanden en Molenwaard hebben gemaakt bij de vaststelling van het herindelingsontwerp. Deze hebben niet geleid tot een ander oordeel in het herindelingsadvies.

Wij zijn de mening toegedaan dat voor de middellange termijn een ongedeelde samenvoeging van Giessenlanden en Molenwaard, dus inclusief Arkel en Schelluinen, de meest passende oplossing is. De raden van Giessenlanden en Molenwaard hebben een afgewogen beslissing genomen en wij kunnen deze keuze billijken. Als argumenten zijn aangegeven:

- Een samenvoeging zonder deze dorpen geeft de nieuwe gemeente minder bestuurskracht en slagkracht in de regio;
- Het alsnog – in deze procedure – mogelijk maken van een aansluiting van Arkel en/of Schelluinen bij Gorinchem vergt een meedoen van Gorinchem in de Arhi-procedure. De geplande datum van de start van de nieuwe gemeente per 1 januari 2019 is daarmee niet te realiseren;
- Giessenlanden en Molenwaard hebben gedurende anderhalf jaar een uitgebreid en zorgvuldig proces doorlopen waarbij de inwoners van beide dorpen meerdere malen in de gelegenheid zijn gesteld om hun inbreng te geven;
- Ten tijde van de herindeling in 1986 waardoor Arkel onderdeel werd van Giessenlanden, wilde Arkel een zelfstandige gemeente blijven. Indien herindeling onvermijdelijk zou zijn, dan hadden de inwoners van Arkel een duidelijke voorkeur voor de vorming van een nieuwe landelijke gemeente boven een samenvoeging met Gorinchem.

B. Interne samenhang/dorps- en kernenbeleid

We zijn van mening dat de nieuwe gemeente voldoende interne samenhang gaat krijgen en aandacht heeft voor de dorpen en kernen. Dit blijkt uit het feit dat de huidige gemeenten een

actief kernenbeleid kennen en dat daarnaast in het herindelingsadvies wordt ingezet op het behoud van de eigenheid en diversiteit van de kernen in de nieuwe gemeente met goede regionale voorzieningen. Gelet op de ervaringen met de huidige gemeenten vertrouwen wij erop dat de belangen van zowel Arkel als Schelluinen in de nieuwe gemeente worden gewaarborgd.

C. Bestuurskracht

Wij zijn de mening toegedaan dat de vrijwillige samenvoeging van beide gemeenten een positieve bijdrage geeft aan de bestuurskracht en slagkracht. Er zal een robuuste gemeente van ongeveer 43.500 inwoners ontstaan met een goede financiële positie.

D. Evenwichtige regionale verhoudingen

In de regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden is sprake van een bestuurlijke heroriëntatie. De (getalsmatige) verhoudingen in de regio zijn aan het veranderen. Gemeenten worden groter of sluiten zich aan bij een groter samenwerkingsverband. Wij zijn van mening dat de omvang van de nieuwe gemeente in voldoende mate past bij de omvang van de gemeenten in de directe omgeving en passend is voor de middellange termijn.

E. Duurzaamheid

Gelet op het opgavenprofiel van de gemeente, de oppervlakte van het grondgebied, de ontwikkelingen binnen de regio en de grootte van de (nieuwe) andere gemeenten in de regio, zijn wij van mening dat de nieuwe gemeente een omvang heeft die voor de middellange termijn over voldoende bestuurlijke en ambtelijke bestuurskracht geacht moet worden te beschikken om haar eigen opgaven en die van de regio adequaat op te kunnen pakken.

Tot slot

Uit de herindelingscan is gebleken dat er een gezonde financiële basis is voor de start van de nieuwe gemeente.

Er is nog geen naam voor de nieuwe gemeente vastgesteld. Voor de naamgeving van de gemeente wordt een participatief proces opgesteld en omstreeks oktober 2017 zal de naam van de nieuwe gemeente worden ingebracht. Wij hebben de minister verzocht rekening te houden met de besluitvorming over de nieuwe naam.

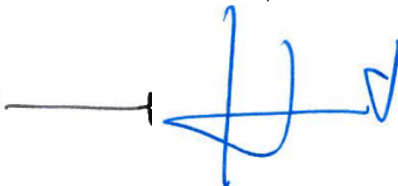
Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. J.H. de Baas

drs. J. Smit

Bijlagen:

- Zienswijze Gedeputeerde Staten over samenvoeging gemeenten Giessenlanden en Molenwaard
- Kaart met de grens Giessenlanden en Gorinchem
- Herindelingsadvies van de gemeenten Giessenlanden en Molenwaard
- Nota van zienswijzen van de gemeenten Giessenlanden en Molenwaard
- Logboek van de gemeenten Giessenlanden en Molenwaard
- Raadsbesluit van de gemeente Giessenlanden
- Raadsbesluit van de gemeente Molenwaard
- Brief aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
- Brief aan de colleges van Burgemeester en Wethouders en de raden van de gemeenten Giessenlanden en Molenwaard